

Zdravotní ústav se sídlem v Ostravě
Partyzánské nám. 7, 702 00 Ostrava

ROČNÍ ZPRÁVA – 2016

Zdravotní ústav se sídlem v Ostravě, Partyzánské nám. 7, 702 00 Ostrava je státní příspěvková organizace.

Postavení a hlavní činnost zdravotních ústavů je dána ustanovením § 86 zákona č. 258/2000 Sb., kde jsou také v souvislosti s jejich zřízením jmenovitě uvedeny a Statutem. Jejich hlavní činnost spočívá ve vyšetřování a měření složek životních a pracovních podmínek, výrobků, biologického materiálu, provádění biologických expozičních testů pro účely výkonu státního zdravotního dozoru, a dále sledování ukazatelů zdravotního stavu obyvatel, monitorování faktorů životního prostředí, životních a pracovních podmínek pro hodnocení a řízení zdravotních rizik a pro činnost orgánů ochrany veřejného zdraví, podíl na provádění místních programů ochrany a podpory zdraví, výchova k podpoře a ochraně veřejného zdraví, poskytování poradenských a ostatních služeb. Dále pak poskytování závodní preventivní péče, specializované diagnostické a ambulantní péče v oblastech mikrobiologie, imunologie, alergologie a parazitologie, provádění genotoxických a cytogenetických laboratorních vyšetření, vyšetření anti-HIV protilátek, referenční činnost, klinické hodnocení účinků léčiv, zajištění infekčních převozů, očkovacích látek a zdravotnických prostředků a ohniskovou dezinfekci, dezinsekcí a deratizaci.

ZÚ je ze zákona plátcem daně z přidané hodnoty. Plnění jsou využívána jak k činnostem osvobozeným od daně - § 75, tak k uskutečňování ekonomických činností (poskytování služeb za účelem získání příjmů) - § 72 zák. č. 235/2004 Sb. o dani z přidané hodnoty v platném znění, tj. k uskutečňování zdanitelných plnění.

Zdravotní ústav se sídlem v Ostravě na rok 2016 obdržel **účelovou neinvestiční finanční dotaci**

216.000,-- Kč na rezidenční místa – nelékařské obory - akreditované vzdělávání obor ochrana a podpora veřejného zdraví – vyčerpáno
129.600,-- Kč na rezidenční místa – akreditované vzdělávání obor hygiena a epidemiolog. – nevyčerpané finanční prostředky ve výši 21.599,-- Kč byly odvedené na účet MZ dne 7.2.2017
889.000,-- Kč Národní program řešení problematiky HIV/AIDS pro rok 2016 – nevyčerpané finanční prostředky ve výši 10.347,-- Kč byly odvedené na účet MZ dne 20.1.2017

a dále obdržel tyto **neinvestiční finanční dotace** za účelem:

30.050.000,-- Kč - na zajištění SZD - Od 1.1.2016 došlo ke změně způsobu financování Státního zdravotního dozoru. Příspěvek od zřizovatele na provoz určený k pokrytí nákladů na SZD obdržel ZÚ (nikoliv KHS, jak bylo doposud) a byl

zaúčtován na účty 346100/384100. Průběžně dochází k jeho čerpání, o kterém se měsíčně účtuje 384100/671100.

- 500 000,-- Kč – na zahájení 1. části 3. kola Strategického hlukového mapování
- 180 000,-- Kč – na pylový monitoring
- 10 000 000,-- Kč – na imisní monitoring
- 500 000,-- Kč – na NRL pro legionely
- 400 000,-- Kč – na NRL pro komunální hluk
- 3 171 656,-- Kč – na nárůst platových tarifů
- 900.000,-- Kč – na zajištění činnosti poraden HIV/AIDS a zřízení nové poradny
- 550.000,-- Kč – na mimořádné náklady související s epidemií nákazy virem Zika
- 6 760 000,-- Kč – na nárůst platových tarifů a FKSP

Z příspěvku na monitoring vnitřního prostředí v mateřských školách, jejíž čerpání bylo stanoveno do 30.6.2016 bylo v roce 2015 vyčerpáno 7.066 Kč. V roce 2015 nebyla tedy čerpána dotace ve výši 192.934 Kč a byla zaúčtována do výnosů příštích období na účet 384100. Při čerpání dotace v roce 2016 bylo pak účtováno 384100/671105.

Dotace byly vyčerpané v plné výši, mimo dotaci Národní program řešení problematiky HIV/AIDS pro rok 2016. **Nevyčerpané finanční prostředky** ve výši **10.347,-- Kč** byly odvedené na účet MZ dne 20.1.2017 a dotaci na rezidenční místa nelékařské obory - akreditované vzdělávání obor hygiena a epidemiologie Rozhodnutí 1520139/2015/ONP/RM/ROZ II ve výši **21.599,-- Kč** - nevyčerpané finanční prostředky byly odvedené na účet MZ dne 7.2.2017.

Dotace na projekty spolufinancované z rozpočtu EU v roce 2016 nebyly.

V roce 2016 byly Zdravotnímu ústavu se sídlem v Ostravě poskytnuté **zřizovatelem dotace na investiční akce**:

akce id.č. 235V223001301 „ZÚ Ostrava – High resolution camera” vysoce rozlišující digitální kamera k mikroskopu pro procházení preparátu na monitoru (nikoliv okulárem mikroskopu)

Výdaje OSS a dotace ze státního rozpočtu 207.867,-- Kč

akce id.č. 235V332001202 „ZÚ Ostrava – hlubokomrazicí box” pro řešení problematiky HIV/AIDS

Výdaje OSS a dotace ze státního rozpočtu 273.075,80 Kč

akce id.č. 235V223001202 „ZÚ Ostrava – PCR cyklér” PCR diagnostika patří k metodám včasné mikrobiologické diagnostiky a významně přispívá k zvýšení efektivity managementu infekčních onemocnění, a tím ke snížení nákladů na léčbu těchto onemocnění.

Výdaje OSS a dotace ze státního rozpočtu 419.800,-- Kč

akce id.č. 235V334001202 „ZÚ Ostrava – průtokový analyzátor” pro analýzu složek životního prostředí

Výdaje OSS a dotace ze státního rozpočtu 419.000,-- Kč

akce id.č. 235V333001202 „ZÚ Ostrava – automat pro izolaci nukleových kyselin” umožňuje plynulou diagnostiku významných infekčních onemocnění s rychlou dobou odezvy laboratoře

Výdaje OSS a dotace ze státního rozpočtu 544.500,-- Kč

id.č. 235V223001302 „ZÚ Ostrava - otevřený automat metody Elisa“ tzv. „otevřené systémy“, zde můžeme využívat diagnostika vícero výrobců, můžeme testovat jakoukoliv ELISA soupravu.

Výdaje OSS a dotace ze státního rozpočtu - MMV

683.955,74 Kč

Výdaje OSS a dotace ze státního rozpočtu - SR

72.294,26 Kč

akce id.č. 235V334001201 „ZÚ Ostrava – osobní vozidla - nákup“ k zajištění

Celostátního monitoringu

Výdaje OSS a dotace ze státního rozpočtu

497.813,22 Kč

akce id.č. 235V334001301 „ZÚ Ostrava – plynový chromatograf“ na provádění analýz ftalátů v hračkách.

Výdaje OSS a dotace ze státního rozpočtu

889.781,69 Kč

Všechny limity a termíny byly dodrženy.

Ostatní dotace 2016 - neinvestiční

Dotace z rozpočtu Moravskoslezského kraje na provoz monitorovacích stanic sledujících kvalitu ovzduší na území města Ostravy a MSK – 900 000,-- Kč

Dotace z rozpočtu Statutárního města Ostravy k pokrytí nákladů spojených s provozem automatických měřících stanic umístěných v Ostravě-Radvanicích, Ostravě-Bartovicích a Ostravě-Mariánských Horách a provádění měření imisních koncentrací škodlivin v ovzduší – 2.351.040,00 Kč.

Posouzení karcinogenního rizika prachu černouhelných dolů – kohortová studie - Horníci OV – 145.717,95 Kč.

Vymáhání pohledávek a úroků z prodlení

Podle ust. § 14 odst.5 zák. č. 219/2000 Sb., v platném znění jsme včas a řádně vymáhali závazky dlužníků (pohledávky) včetně úroku z prodlení (poplatek z prodlení) a sjednaných smluvních sankcí.

Splatné pohledávky byly u dlužníka upomínány průběžně. Odeslání písemné upomínky předchází vymáhání telefonické, osobní urgencye, elektronickou poštou..., a to v úzké spolupráci s odbornými pracovníky hygienických laboratoří a obchodním odd.

Pokud pohledávky za rok 2016 nepřevýšily proti témuž dlužníkovi (§ 35 odst. 2 zák. č. 219/2000 Sb.) částku 1000,-- Kč, byla po urgenci předána škodní komisi k návrhu na upuštění od vymáhání. Ostatní pohledávky nad 1000,-- Kč byly po urgencích spolu se všemi písemnými podklady (faktura, kalkulační výkaz, protokol, smlouva, objednávka, upomínky...) předány k vymáhání právnímu oddělení.

Nevymožené Pohledávky – škodní komise

Škodní komisi jsou předány k posouzení pohledávky dle § 35 odst. 2 zákona č. 219/2000 Sb., kdy jmenovitá hodnota pohledávky včetně příslušenství nepřesahuje 1.000,-- Kč a dále nedobytné pohledávky (zejména marné soudní konkursní, exekuční řízení nebo nevymožené zůstatky z poměrného uspokojení z konkursu, insolvence) dle § 35 odst. 1 zákona č. 219/2000 Sb.

Písemným rozhodnutím škodní komise se pohledávky vyvedly z účetní evidence zápisem 557/311. Po zvážení konkrétních případů a možnosti dalšího vymáhání se pohledávky dále evidují na podrozvahových účtech zápisem 905/999, tzn., že je zde předpoklad, že dlužník svoji povinnost zcela nebo zčásti splní nebo bude plněno jinou osobou anebo z potřeb našeho subjektu vyplývá nutnost jejich sledování. Na podrozvahových účtech se evidují po dobu 3 let

a poté budou přezkoumány možnosti jejich eventuálního dalšího právního vymáhání. V případě rozhodnutí právního odd. o jejich zbytečné (u neperspektivních, obtížně vymahatelných nedobytných pohledávek, u kterých by byl nulový nebo minimální předpoklad být jen částečné úhrady), budou tyto pohledávky odúčtovány opačným zápisem 999/905.

Zdravotní ústav se sídlem v Ostravě na podrozvahových účtech neeviduje penalizační faktury, pohledávky právnické osoby, která byla vymazána z obchodního rejstříku a pohledávky právnických osob v insolventi, která je soudem zastavena pro nedostatek majetku, resp. v rozhodnutí se uvádí, že zjištěný majetek nestačí k uspokojení věřitelů a pohledávka je starší 3 let, pohledávky právnické osoby, která byla vymazána z obchodního rejstříku.

Celková výše pohledávek odepsaných během roku 2016 činila 375.096,57 Kč.

Dle § 65 vyhlášky 410/2009 Sb. v platném znění tvoříme opravné položky k pohledávkám ve výši 10% za každých ukončených 90dnů po splatnosti dané pohledávky. Tvorbu a zvýšení OP účtujeme u krátkodobých pohledávek zápisem 556/194, u ostatních krátkodobých pohledávek zápisem 556/199. Snížení nebo zrušení OP u krátkodobých pohledávek účtujeme 194/556 a u ostatních krátkodobých pohledávek zápisem 199/556. Opravné položky uvádíme v rozvaze ve sloupci „Korekce“ u příslušné položky pohledávek.

K 31. 12. 2016 činí opravné položky:

k účtu 311 - Odběratelé - Kč 3.748.019,13 Kč

k účtu 377 - Ostatní krátkodobé pohledávky - 3.971.602,60 Kč

Zdravotní ústav se sídlem v Ostravě využil v roce 2016 k věrnému obrazu hospodaření také **dohadných položek**, a to:

Náklady příštích období – účet 381100 – částka 4 188 067,77 Kč

Dohadné položky aktivní – účet 388100 – částka 2 900 000,-- Kč

Dohadné položky pasivní – účet 389100 – částka 2 727 043,-- Kč

Dohadné položky pasivní – účet 389200 – částka 1 750 000,-- Kč

účet 388 – dohadné účty aktivní

Zde se účtují pohledávky za pojišťovnou, pokud na konci roku není známa přesná částka náhrady v případě úhrady škodní události. Účtuje se 388/649 a v dalším období 241/388 při úhradě od pojišťoven. Dále zde účtujeme provedené služby (převážně zdravotní výkony od ZP), které nebyly vyfakturovány k okamžiku uzavírání účetních knih a faktura bude vystavena až v následujícím účetním období – účtujeme 388/602. V následujícím účetním období na základě vydaných faktur zrušíme dohadné účty aktivní zápisem 311/388.

účet 389 – dohadné účty pasivní

Zde je účtováno o závazcích na konci roku – např. nevyfakturované dodávky materiálu, dodávky el. energie, plynu, tepla, vodné, stočné, odhad vrátek zdravotních výkonů od ZP apod. a u kterých není známa přesná částka. Účtuje se: u služeb 518/389, u dodávek materiálu 112/389, u odhadu vrátek zdravotních výkonů od ZP 602/389 a v dalším období po obdržení dodavatelských faktur zrušíme dohadné účty pasivní zápisem 389/321 a po obdržení zúčtovacích zpráv od ZP zápisem 389/311.

Tabulka – přehled neukončených soudních sporů, exekučních řízení, insolvenčních řízení.

Dlouhodobý majetek

Dlouhodobý hmotný majetek, jehož doba použitelnosti je delší než jeden rok a pořizovací cena je vyšší než 40 tis. Kč, je veden na SÚ 021, 022, 031, 032 a 036. Odpisy jsou účtovány

rovnoměrným způsobem, daňové a účetní jsou odlišné. **Dlouhodobý nehmotný majetek** je veden na SÚ 013 a 014 v poř. ceně vyšší než 60 tis. Kč a dobou použitelnosti delší jednoho roku. Účetně se odepisuje rovnoměrným způsobem. První odpis je vždy následující měsíc od zařazení.

Technické zhodnocení u jednotlivých položek dlouhodobého majetku tato účetní jednotka účtuje dle § 55 odst. 4 vyhlášky 410/2009 Sb. Pokud vynaložené náklady dosáhnou ocenění stanoveného pro vykazování jednotlivého dlouhodobého majetku podle § 11 odst. 2 nebo § 14 odst. 9, to je u DHM více než 40 000 Kč a u DNM více než 60 000 Kč jako souhrn nákladů na dokončený zásah do jednotlivého dlouhodobého majetku. Účetní odpisy se účtují ze zvýšené vstupní ceny majetku, daňové ze zvýšené vstupní ceny snížené o již uplatněné odpisy.

Pozemky a umělecká díla se neodepisují. U majetku určených k prodeji je odpis pozastaven.

Odpisy daňové – dle zákona 586/1992 Sb. o daních z příjmů,

Odpisy účetní – dle zákona 563/1991 Sb. § 28.

Tato účetní jednotka zrušila v roce 2015 hranici významnosti ve výši 5 % zůstatkové ceny z ocenění dlouhodobého majetku.

Nastavení odpisového plánu v kartách majetků naplňuje ustanovení § 28 odst. 6 zákona o účetnictví a § 66 odst. 1 vyhlášky č. 410/2009 Sb., podle kterých se majetek odepisuje v průběhu jeho používání a do výše jeho ocenění v účetnictví.

K nastavenému odpisovému plánu (životnosti majetku) se mohou vyjádřit dílčí inventarizační komise při provádění řádné inventarizaci a dle jejich požadavku může dojít ke změně v nastavení odpisového plánu dle skutečnosti.

V roce 2016 byly pořízeny **investice ve výši PC 29 173 104 Kč**. Dotace činily 4 008 088,- Kč (dotace ISPROFIN od zřizovatele MZ), zbývající použité finanční prostředky byly vlastní zdroje ZÚ.

Majetky pořízené z investičních dotací se časově rozlišují po dobu jejich odpisu na základě výpočtu transferového podílu na účtech 403112/671112. Za rok 2016 bylo takto proučtováno 11.168.322,- Kč.

Majetky pořízené z investičních dotací (mimo poskytnutých dotací od zřizovatele) se časově rozlišují po dobu jejich odpisu na základě výpočtu transferového podílu, a to na účtech 403 112/671 112. V roce 2016 **nebyl** takový majetek pořízen.

V roce 2016 probíhaly **inventarizace** Zdravotního ústavu se sídlem v Ostravě dle Příkazu ředitele č. 127/2016 v souladu s ustanovením zákona č. 563/1991 Sb. o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů a v souladu s vyhláškou č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů a Českými účetními standardy pro některé vybrané účetní jednotky, které vedou účetnictví podle vyhlášky č. 410/2009 Sb. a podle vyhlášky č. 372/2015 Sb., kterou se mění vyhláška č. 270/2010 Sb. o inventarizaci majetku a závazků.

Inventarizace veškerého majetku a závazků byla provedena v souvislosti s řádnou roční účetní uzávěrkou ke dni 31. 12. 2016, rozvahovým dnem inventarizace majetku bylo datum 31. 10. 2016.

Průběh inventarizace:

Od listopadu 2016 probíhaly řádné i předávací inventarizace dlouhodobého hmotného majetku, drobného dlouhodobého hmotného majetku, dlouhodobého nehmotného majetku, drobného dlouhodobého nehmotného majetku, majetku vedeného v operativní evidenci, zapůjčeného majetku cizích organizací, zapůjčeného majetku dle smluv, majetku v pronájmu, drahých kovů, to je majetku evidovaného na účtech 013, 014, 018, 021, 022, 028, 031, 032, 036, 901 200, 902 300, 966 100 uvedeného v inventurních soupisech s tímto výsledkem: nebyl zjištěn inventární rozdíl.

Na příjmový účet MZ byl dne 12. 7. 2016 zaslán odvod výnosů z prodeje nemovitého majetku ve výši 337.200,- Kč, a to za prodej pozemku ve Zlíně Krajské nemocnici T. Bati, a.s.

Čerpání nákladů

Dnem nabytí účinnosti zákona č. 115/2012 Sb. byla dokončena restrukturalizace zdravotních ústavů. Předpokládaný počet zaměstnanců po restrukturalizaci do ZÚ se sídlem v Ostravě měl být 657. V rámci dalšího zefektivnění práce a snížení nákladů k 31. 12. 2016 činil průměrný přepočtený počet zaměstnanců 450,09. A jak se v praxi ukázalo, stále přísnější legislativní náročnost zdravotních služeb a stoupající nároky na neuvěřitelně rostoucí administrativu (např. novela zákona č. 258/2000 Sb., zákon č. 267/2015 Sb., vzdělávání zdrav. pracovníků, zákon o registru smluv, zavádění kontrolních registru, rostoucí exekuční řízení s dopadem na personální a mzdovou agendu) si vyžádaly posílení.

Osobní náklady v roce 2016 představovaly 50,2% celkových nákladů. 15,2% finančních prostředků rozpočtu je vydáno na speciální zdravotnický materiál (diagnostika, půdy, agary, léčivé přípravky, očkovací látky..). Služby představují náklady v rozsahu 12,3%, a to především za svoz vzorků, opravy a servis, kalibrace, poštovné.

Tvorba výnosů

V roce 2016 činily dotace zřizovatele na provoz 11,7% z celkového rozpočtu, z toho pak 6,7% na SZD.

Jiné příjmy a výnosy než ze státního rozpočtu:

- příjmy od zdravotních pojišťoven - cca 40,9 % veškerých příjmů,
- příjmy z vlastní činnosti v oblasti ochrany veřejného zdraví (laboratorní analýzy, expertní činnost a zdravotní služby) 31,2 % příjmů,
- SZD 6,7%,

Celkové výnosy v roce 2016 opět klesly, a to především v oblasti poskytovaných služeb klinickými laboratořemi. Přes veškerou snahu nemůže ZÚ jako státní příspěvková organizace konkurovat obchodním praktikám takových společností, jako je společnost Synlab czech s.r.o., skupina Agel, ALS Czech Republic, s.r.o. apod. Pouze vzhledem k intenzivní celoroční práci s klientem se nám podařilo pokles výnosů minimalizovat.

6 - Výnosy	451 639 206
602100 Výnosy z prodeje sl. - placené služby (mimo zdrav.)	141 099 603
602102 Výnosy z prodeje zdrav. služeb - očkování mimo ZP	10 038 302
60220x Zdravotní pojišťovny	184 840 027
602301 Výnosy z prodeje zdr. služeb mimo ZP - samoplátci	9 632 566
602303 Výnosy z prodeje zdrav. služeb - agreg. výkony	3 215 451
602700 Výnosy z prodeje služeb - ostatní služby a výkony	4 643 173
603 - Výnosy z pronájmu	13 068 301
646 - Výnosy z prodeje DHM	2 742 816
649 - Ostatní výnosy z činnosti	8 828 869
671 - Výnosy ústředních vlád. institucí z transferů (dotace)	68 972 324
Ostatní výnosy	4 557 774

Zdravotní ústav se sídlem v Ostravě **dosáhl vyrovnaného hospodářského výsledku**, tak jak bylo na rok 2016 zřizovatelem stanoveno.

Pro zrealizování HV používá ZÚ OVA všechny účetní metody a mechanismy dané platnými předpisy (časové rozlišení, dohadné účty aktivní i pasivní, opravné položky k pohledávkám..).

Na dosažení vyrovnaného HV měla vliv skutečnost, že zřizovatel, Ministerstvo zdravotnictví na úkoly zadané Zdravotnímu ústavu poskytl provozní dotaci ve výši 53.011.656,-- Kč. Dále z fondu reprodukce majetku jsme uhradili opravy DHM a DDHM ve výši 2.550.850,21 Kč (účtováno 416/648102).

K dosažení vyrovnaného HV jsme použili metody dle § 66 odst. 8 vyhl. č. 410/2009 Sb. - snížení fondu reprodukce majetku z důvodu jeho nekrytí finančními prostředky, a to ve výši 8.365.487,71 Kč (účtováno 416/649900).

Velký vliv na hospodaření měla platová úprava, kdy v souladu s legislativní úpravou jsme v roce 2016 vypláceli o 10 % vyšší tarifní platy oproti roku 2014 (nařízení vlády č. 278/2015 Sb. ze dne 19. října 2015, kterým se mění nařízení vlády č. 564/2006 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě, a nařízení vlády č. 224/2014 Sb.). S ohledem na dopady obou platových úprav představuje navýšení mzdových nákladů a s tím souvisejících nákladů (pojistné, náhrady) navýšení o 17 265 000 Kč. Příspěvek na pokrytí navýšení mzdových tarifů v roce 2016 činil 9.931.656,-- Kč.

Navýšení platů zdravotníků v roce 2016, je navázáno na tzv. úhradovou vyhlášku. Tato skutečnost však nemá dopad na příjmy Zdravotního ústavu, který se řídí přílohou č. 3 a 5, nikoliv přílohou č. 1 této vyhlášky, která řeší pokrytí růstu platů formou zvýšené úhrady lůžkové péče zdravotními pojišťovnami. Zdravotní ústav provozuje činnost laboratorní, u které úhradová vyhláška nárůst tarifních platů nepokrývá.

Zdravotní ústav se sídlem v Ostravě realizoval výměnu své části celostátní imisní sítě na základě projektu OPŽP „Doplnění a inovace systémů sledování a hodnocení imisní zátěže na území ČR na zdraví obyvatel“ číslo: CZ.1.02/2.1.00/12.15758. Celá síť (a udržitelnost projektu) začala běžet od 1.1.2015. Skutečné náklady, uvedené ve zprávě za rok 2015, dosáhly 12 362 954 Kč a 13 473 827 Kč za rok 2016. Přestože jsme požadovali navýšení dotace na provozování imisní sítě, nebyla naše žádost akceptována.

V rozpočtu 2016 Zdravotnímu ústavu se sídlem v Ostravě scházelo 11 mil. Kč.

ZÚ se sídlem v Ostravě nemá žádné evidované závazky vůči státnímu rozpočtu.

V Ostravě dne 18. 4. 2017

Zdravotní ústav se sídlem v Ostravě
Partyzánské nám. 7, 702 00 Ostrava
IČ: 71009396

59

RNDr. Petr Hapala
Ředitel Zdravotního ústavu se
sídlím v Ostravě